

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 158/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om vargjakt i stamvårdande syfte

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 158/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Satu Hassi /gröna m.fl.:

Har antalet tillstånd till stamvårdande vargjakt bedömts korrekt,

kan stamvårdande jakt över huvud taget anses förenlig med EU:s habitatdirektiv, eftersom så mycket som en fjärdedel av populationen av ett akut hotat djur har dött och avlivats inom ungefär ett halvt år, och

vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att skydda vargstammen och få slut på tjuvjakten på varg?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Så som konstateras i spørgsmålet fanns det i Finland 220–245 vargar i januari före den stamvårdande jakten vintern 2015. Under den stamvårdande jakten fälldes 17 vargar. Efter den stamvårdande jakten omfattade vargstammen således uppskattningsvis 203–228 individer och 34 flockar (inklusive 7 s.k. gränsflockar) samt 14 par. Vargstammen är emellertid inte statisk, utan de flockar som förökat sig tidigare under sommarens fortplantningsperiod samt ungar som produceras av par som rör sig tillsammans utökar antalet vargindivider avsevärt varje år.

Efter vinterns stamvårdande jakt uppgår vargstammen till uppskattningsvis 200–235 individer och 37–39 flockar samt 16 par. Detta innebär klart och tydligt att jakten i vinter inte har äventyrat vargstammen i Finland.

I detta skede är det för tidigt att bedöma vilken inverkan avlägsnandet av alfaindivider har på förökningen i sommar. Vinterns stamvårdande jakt planlades så att jakten avslutades före vargarnas brunsttid och fortplantningsperiod, så att det skulle vara möjligt att kompensera en eventuellt avlägsnad alfaindivid. Även om det i några fall skulle framgå att flockens återstående alfaindivid inte hittar en ny partner, betyder detta inte nödvändigtvis att flocken skingras. De 16 par som ännu inte förökat sig utgör dessutom en betydande fortplantningspotential.

I ljuset av dagens kunskap man vi konstatera att med hänsyn till den stamvårdande jaktens positiva inverkan på de sociala hållbarheten, så var den stamvårdande byteskvoten på 46 vargar tämligen korrekt dimensionerad. När ministeriets förordning bereddes kunde man emellertid inte förutse antalet skadebaserade tillstånd samt antalet vargindivider som avlägsnades genom polisens förordnande. I dessa fall är det alltid fråga om enskild prövning för att förebygga särskilt

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 158/2016 rd

betydande skador eller garantera människors säkerhet. Först i höst efter fortplantningsperioden kan man slutgiltigt bedöma hur årets totala jaktbeskattning har påverkat vargstammen i Finland.

Vargen hör till de arter som kräver s.k. strikt skydd enligt bilaga 4 till EU:s habitatdirektiv (92/43/EEG) och inom renskötselområdet till bilaga 5, vilket innebär att jakt på varg i princip är möjlig. Artikel 12 i habitatdirektivet förutsätter att medlemsstaterna vidtar nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen. Habitatdirektivet tillåter dock undantag från det strikta skyddssystemet. I artikel 16 bestäms närmare om de detaljer som ska tillämpas på undantag från skyddet. Undantag från skyddet är möjliga om det inte finns någon annan lämplig lösning och undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus.

Uppskattningen i mars visar att vargstammen i Finland inte har minskat jämfört med fjolårets nivå, så man kan inte påstå att jakten skulle ha försämrat vargstammens bevarandestatus. Östra Finlands förvaltningsdomstol konstaterade följande i sitt avgörande på besvär som anförts över den stamvårdande dispensen: *Målet med stamvården är att skydda den lokala vargflocken och samtidigt främja samexistensen mellan varg och människa. Genom att enskilda vargflockars existens tryggas och genom att nya vargflockar uppstår bildas en helhet inom vården av den finländska vargstammen där man kan uppnå och bevara en gynnsam skyddsnivå. Efter 2007 har inga stamvårdande dispenser beviljats för varg. Efter detta har vargstammen i Finland minskat så att den uppskattade minimistammen som minst var cirka 120 individer 2013. Under hela denna tid har man eftersträvat en stamökning med habitatdirektivets strikta skyddsmetoder. Utifrån de senaste sju årens observationer kan det konstateras att de mål som beskrivs i förvaltningsplanen inte har uppnåtts genom det strikta skyddet. Samtidigt som vargstammen minskat har dessutom kritiken mot de problem som vargen orsakar och vargens närvaro på landsbygden förblivit oförändrad eller till och med ökat. Detta är framför allt en följd av att viltförvaltningen inte har förmått svara på oron hos de människor som bor inom vargrevir. Frustrationen har stärkt tankesättet att under vissa förhållanden illegal avlivning av vargar godtagbart. I och med den utveckling som beskrivs ovan har den planmässiga beståndsvården inte kunnat fungera.*

I sitt avgörande konstaterar förvaltningsdomstolen vidare: *I förvaltningsplanen för Finlands vargstam konstateras att det inte går att vårda vargstammen om personerna som bor och verkar inom reviren inte beaktas. Syftet med stamvårdande dispenser är att svara på de synpunkter som lagts fram av dem som bor och verkar inom reviren och skapa en laglig stamvårdande modell för individer som orsakar olägenheter och därigenom förhindra illegal jakt på varg. Förvaltningsdomstolen konstaterar slutligen: Då man beaktar den utredning om vargstammen som erhållits i saken och dessutom att enligt förvaltningsplanen för vargstammen företas inga inplanteringar av vargar, finns det ingen annan tillfredsställande lösning tillgängliga för att nå det nämnda målet med stamvården än en begränsad jakt på utvalda individer på det sätt som beskrivs ovan.*

Slutligen vill jag konstatera att utöver den stamvårdande jakten har jord- och skogsbruksministeriet intensifierat det s.k. jakt- och fiskeövervakningssamarbetet med inrikesministeriet, po-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 158/2016 rd

lisstyrelsen, Gränsbevakningsväsendet, Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning samt Finlands viltcentral för att förhindra tjuvjakt.

Helsingfors 1.4.2016

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen